

היסטוריה 22

שחר פרץ

24 במרץ 2025

1933-1939 IN GERMANY..... (1)

החלק הראשון של הישוערי יורגש לשיחה על גרמניה הנאצית. בשני נקבל את המבחנים ונשוחח עליהם. שרית תלמד כרונולוגית, והספר מחולק לפי נושאים (חקיקה, תעמולה וטרור). בספר, הנושא הזה בעמודים 91-110. יש להכיר את הספר ולדעת שהוא בנוי אחרת. נתבונן בקטע "לא הרמתי את קולי", שכתב מרטין נימלר, פרוטסטנטי גרמני. ניתן למצואו באינטרנט. נבחין מהטקסט בין היתר שהצעדים בוצעו בצורה הדרגתית (אומנם מהירה, אך לא בבת אחת). זוהי אחת הסיבות שב-36 עדיין חצי מיהודי גרמניה עדו היו שם. בפרק זה נדבר על המעבר של גרמניה ממדינה דמוקרטית לטוטאליטרית. נקבל את הצירים (המתוארים ב-subsections הבאים) על דף מודפס.

1.1 מדיניות פנים

ב-30.1.1933, היטלר מונה (לא נבחר) לקנצלר. מאוד מהר, באוגוסט 34, גרמניה הפכה לטוטליטרית מוחלטת. המפלגה בנתה מצב בו אין דבר כזה מנגנוני המדינה – הכל שייך וכפוף למפלגה הנאצית. התפיסה: **עם אחד, מדינה אחת, מנהיג אחד**. לתהליך הזה קורים נאציפיקציה, ולהלן מאפייניה:

- ריכוז סמכויות לביצוע חקיקה ושיפוט בידי הפיהרר.
- ביטול המסגרות האוטונומיות במדינה כגון איגודים, תנועות נוער, ארגוני תרבות, ספורט וכו'.
- השתלטות על מערכת החינוך.
- לשם כך היטלר נוקט בשורה של צעדים, ונתבונן בהם כרונולוגית. נבדיל בין חקיקה, טרור וחינוך.

1.1.1 27.2.1933 – שריפת הרייכסטאג

שבוע לפני הבחירות הוצת הרייכסטאג, בניין הפרלמנט. (בגרמניה הדמוקרטית לנשיא ולראש הממשלה שניהם היו סמכויות, אחרות). בבחירות לפני כן לא היה רוב למפלגה הנאצית והיטלר רצה רוב. בדיעבד אנחנו יודעים שאלו היו הנאצים, אך באותה התקופה הואשם בחור קומוניסט, והואשמו כל הקומוניסטים בנסיון הפיכה שלטונית. היטלר משכנע/לוחץ/מאלץ את הידרבורג הנשיא לחתום על צווים לשעת חירום. יוצא צו חירום שנקרא "הצו למען הגנת העם והמדינה" (המדינה = רפובליקה ויימאר). תחת אותו הצו נערכו חיפושים בבתים, הוחרם רכוש, נשלחו מתנגדים של היטלר ללא מאסר, הוטלה צנזורה על העיתונים ועוד.

בכך היטלר הצליח ביום הבחירות להרחיק מברלין את היריבים הפוליטיים שלו ולהחליש את המפלגה הקומוניסטית. למפלגה הקומוניסטית באותה התקופה הייתה אחיזה לא מבוססת בגרמניה. המפלגה הנאצית לא קיבלה את הרוב שהיטלר רצה.

מחנות הריכוז הראשונים הוקמו באותו הזמן. מטרתם המוצהרת הייתה חינוך מחדש. הם נועדו לשן בהם מתנגדי שלטון, בוגדים ומורדים. בגרמניה לא היו מחנות השמדה, לאורך כל ההיסטוריה (כן היו עבודות כפוויות, רעב וכו' שגרמו למוות רב). היו רק 6 מחנות השמדה, בפולין בלבד, פירוטים בהמשך. המחנות כרגע עליהם מדברים היו חנות חינוך ועבודה. אנשים נכנסו למחנות הללו בלי משפט. מאוחר יותר, נכנסו לשם גם להט"בים (היו שם הרבה מאלו).

1.1.2 23.3.1933 – חוק ההסמכה

החוק אישר לממשלה לחוקק חוקים למשך 4 שנים בלי אישור הרייכסטאג הגרמני (הרשות המחוקקת). היטלר יכל לחוקק חוקים ללא הפרלמנט, גם אם היו מנוגדים לחוקה. אישור חוקים עם מדיניות ושינויים בחוקה הועברו לממשלת הרייך. כבר כאן אין יותר ביטול רשויות. התהליכים הארוכים של חקיקה נמחקו, ועכשיו יש לנו חוקי בזק.

החוק שימש כבסיס חוקי לשלון הטוטאליטרי. עקרון שלטון (ע"פ העקרון כולם כפופים לחוק באותה מידה, והחוק הוא עליון) החוק פהסיק להתקיים. המנהיג בלבד קבע את החור והחוק שיקף את רצונו. אין הפרדת רשויות.

היה צורך במעטף הזה של החוק בשביל להראות פנימה והחוצה שיש לך חוק.

1.1.3 2.5.1933 – ביטול האיגודים המקצועיים

האיגודים המקצועיים בוטלו ובמקומם קמה "חזית העבודה הגרמנית". הסתדרות המורים, העובדים וכו' הם איגודים מקצועיים. אופן פעולתם: שביתות, הפגנות וכו'. איגוד מקצועי הוא כוח.

TESTS	(2)
-------------	-----